

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
ДОНЕЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
КАФЕДРА УПРАВЛІННЯ І ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
до виконання індивідуальної розрахункової роботи
з дисципліни «Гроші та кредит»
для студентів спеціальностей 051 Економіка, 071 Облік і оподаткування
галузі знань 07 «Управління та адміністрування»
усіх форм навчання

Покровськ, 2020

УДК 336.7

Методичні рекомендації до виконання індивідуальної розрахункової роботи з дисципліни «Гроші та кредит» для студентів спеціальностей 051 Економіка, 071 Облік і оподаткування галузі знань 07 «Управління та адміністрування» усіх форм навчання / розробник Л.Л. Катранжи. – Покровськ : ДонНТУ, 2020. – 32 с.

Методична розробка щодо виконання індивідуальної розрахункової роботи з дисципліни «Гроші та кредит» складена відповідно до програми навчальної дисципліни. Методичні рекомендації містять алгоритм виконання, основні вимоги до структури і оформлення, а також перелік рекомендованої літератури, критерії оцінювання та порядок захисту розрахункової роботи. Рекомендується студентам денної і заочної форми навчання спеціальностей 051 Економіка, 071 Облік і оподаткування ОС «Бакалавр».

Розробник: Л. Л. Катранжи, к.е.н., доцент.

Рецензент: к.е.н., доцент Панченко Г. С., доцент кафедри ЕОО

Відповідальний за випуск: О.Ю. Попова, зав. каф. УФЕБ, д.е.н., професор.

Затверджено навчально-методичним відділом ДонНТУ,
протокол № ____ від _____

Розглянуто на засіданні кафедри управління і фінансово-економічної безпеки,
протокол № 5 від 23.12.2020 р.

©Катранжи Л.Л., 2020

©ДонНТУ, 2020

ЗМІСТ

Вступ	4
1 Завдання і порядок виконання розрахункової роботи	5
2 Методичні рекомендації до виконання розрахункової роботи	6
3 Порядок визначення студентом завдань для виконання	13
4 Завдання до виконання розрахункової роботи	14
5 Основні вимоги до оформлення розрахункової роботи	28
6 Критерії оцінювання і порядок захисту розрахункової роботи	29
Перелік використаної та рекомендованої літератури	30
Додаток А Приклад оформлення титульної сторінки	32

ВСТУП

Наука про гроші та кредит створює підґрунтя для отримання системних економічних знань у надважливій сфері економічних відносин. У поєднанні з економічною теорією, економікою на мікро- і макрорівнях, фінансами та іншими нормативними і вибірковими навчальними дисциплінами даний курс формує загальні погляди майбутніх фахівців на сутність, призначення і напрям використання грошей, кредиту і банків в економічному розвитку. Дисципліна «Гроші та кредит», яка входить до складу навчальних дисциплін професійної підготовки, забезпечує підготовку фахівців широкого профілю.

Самостійна робота студентів представляє собою форму засвоєння, поглиблення і набуття нових знань, що полягають в індивідуальному, розподіленому в часі виконанні студентами комплексу завдань при консультативно-координуючій допомозі викладача. Самостійна робота студентів з дисципліни «Гроші та кредит» передбачає виконання індивідуальної розрахункової роботи. Враховуючи, що основним завданням самостійної роботи є розвиток загальних і професійних компетенцій, формування активного інтересу до творчого самостійного підходу у навчальній і практичній роботі, основна увага даних методичних рекомендацій спрямована на розв'язок задач, що мають теоретико-прикладний характер, і ситуаційних вправ, для виконання яких необхідним є самостійне повторення (вивчення) лекційного матеріалу, нормативно-правових засад в сфері грошово-кредитного регулювання і банківської діяльності, вміння працювати з інформаційними сервісами.

У методичних рекомендаціях до виконання індивідуальної розрахункової роботи наводяться задачі і ситуаційні вправи для самостійного опрацювання та виконання розрахункового завдання за основними темами курсу «Гроші та кредит». На виконання індивідуального розрахункового завдання виділяється 10 години СРС.

1. ЗАВДАННЯ ТА ПОРЯДОК ВИКОНАННЯ ІНДИВІДУАЛЬНОЇ РОБОТИ

Індивідуальна робота студента є однією з базових складових його самостійної роботи та невід'ємною частиною навчального процесу. Виконання індивідуальної розрахункової роботи сприяє належному засвоєнню теоретичного матеріалу і набуття знань та практичних навиків з дисципліни «Гроші та кредит».

Робочою програмою нормативної навчальної дисципліни «Гроші та кредит» передбачено виконання і захист індивідуального розрахункового завдання заданого варіанту, за яке студент максимально може отримати 12 балів, а його виконання є умовою допуску до семестрового контролю (іспиту). Запорукою успішного складання іспиту є набуття студентам знань і вмінь приймати обґрунтовані рішення практичних проблемних ситуацій, розв'язувати задачі в межах основних тем курсу «Гроші та кредит».

Загальною метою розрахункової роботи є формування у студентів системи базових знань з теорії і практики використання грошей і кредиту, засвоєння закономірностей функціонування грошового ринку, закріплення навичок щодо оволодіння методами аналізу різних аспектів функціонування грошово-кредитної системи, здійснення фінансових розрахунків.

Студенти виконують завдання, що містяться у розрахунковій роботі, самостійно під керівництвом викладача кафедри. Форма виконання завдань – письмова. Оформлену відповідно до вимог індивідуальну розрахункову роботу студент подає на кафедру. Робота допускається до подальшого захисту за відсутності зауважень і суттєвих недоліків.

2. МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ДО ВИКОНАННЯ ІНДИВІДУАЛЬНОЇ РОБОТИ

Методичні рекомендації до розв'язання задач 1.1 – 2.10

Відповідно до закону грошового обігу кількість грошей, необхідних для обігу, визначається сукупністю вироблених в країні товарів і наданих послуг, за певного рівня цін, та усередненою швидкістю обігу грошей. Класичний варіант кількісної теорії грошей характеризується наступним рівнянням («рівнянням Фішера»):

$$M \cdot V = Q \cdot P, \quad (2.1)$$

де M – кількість грошей в обігу; V – середня швидкість обігу грошей за певний період часу; P – середній рівень цін; Q – фізичний обсяг товарів і послуг, реалізованих за даний період. [1, с. 159]

Обсяг грошової маси може змінюватись як під впливом зміни маси грошей в обігу, так і через пришвидшення обороту грошей. Останнє компенсує їх масу, що має позитивне значення в умовах збільшення обсягів товарообігу, коли зростання потреби в грошах задовольняється без додаткової їх емісії. Разом з цим, в умовах розбалансованості і нестабільності функціонування економічної системи, коли грошовий попит випереджає пропозицію товарів і послуг, пришвидшення грошового обігу відіграє роль додаткового інфляційного чинника.

Слід розуміти, що далеко не всі товари і послуги, які реалізуються, негайно оплачуються. Частина деяких товарів і послуг продається з відстрочкою – в кредит, що зменшує величину необхідної для обігу грошової маси (M_n).

Гроші в обігу, виконуючи функцію купівельного засобу, обслуговують реалізацію товарів і послуг та забезпечують погашення різнотермінових боргових зобов'язань, виконуючи функцію платіжного засобу. Для виконання грошима функцій в обігу необхідна додаткова грошова маса понад ту, що

обслуговує реалізацію товарів і надання послуг. Але не всі боргові зобов'язання погашаються реальними грошима. Якщо боргові зобов'язання мають зустрічний характер, то можуть, без участі реальних грошей, взаємно зарахуватися.

При врахуванні вищезазначених факторів, формулу для визначення M_n можна записати таким чином:

$$M_n = \frac{\sum PQ - \sum K + \sum \Pi - \sum \Pi_B}{V}, \quad (2.2)$$

де $\sum PQ$ – сукупна вартість реалізованих товарів і послуг;

$\sum K$ – сукупна вартість проданих у кредит товарів і послуг;

$\sum \Pi$ – платежі, термін оплати яких наступив;

$\sum \Pi_B$ – платежі, які погашаються шляхом взаємного зарахування боргів.

Зазначена формула для розрахунку M_n працює тільки, якщо економіка країни не знаходиться у глибокому кризовому стані, коли при нарощуванні інфляції продаж товарів і послуг у кредит припиняється, а економічні суб'єкти переходять до бартерної форми розрахунків або продають товари і надають послуги на умовах повної передплати. [2, с. 64 – 69]

Методичні рекомендації до розв'язання задач 3.1 – 3.10

Інфляція – процес знецінення грошей, який проявляється як постійне підвищення загального рівня цін в результаті перевантаження сфери обігу грошовою масою, незабезпеченою матеріальними цінностями (товарами і послугами). Таким чином, основна причина інфляції – переповнення каналів грошового обігу надлишковою грошовою масою без збільшення товарної маси. [2, с. 128 – 130; 256] Інфляцію вимірюють за допомогою індексу цін, або індексу споживчих цін, який характеризує зміни загального рівня цін на товари та послуги, що придбані населенням для невиробничого споживання:

$$I = \frac{\text{Ціни поточного періоду}}{\text{Ціни попереднього періоду}}, \quad (2.3)$$

Індекс інфляції визначає вартість «споживчого кошика» – асортименту товарів, що характеризує типовий рівень і структуру місячного (річного) споживання людини або сім'ї, який встановлюється централізовано для всіх регіонів України.

Іншим показником, який характеризує інфляційний процес є темп інфляції. Він показує на скільки відсотків збільшилися ціни протягом певного періоду.

$$T_I = \frac{\text{Ціни поточного періоду} - \text{Ціни попереднього періоду}}{\text{Ціни попереднього періоду}} \cdot 100. \quad (2.4)$$

У фінансових розрахунках процент – сума доходу від надання грошових коштів в борг або плата за користування позичковим капіталом у різних його формах. Залежно від того, чи враховується вплив інфляційного чиннику, визначають номінальну і реальну процентні ставки. Відношення доходу у річному обчисленні до суми позички без урахування зміни рівня цін на товари і послуги під тиском інфляції є номінальною процентною ставкою (i_n). Реальна процентна ставка (i_p) – це номінальна процентна ставка, яка скорегована на рівень інфляції. Вона визначається у такий спосіб:

$$i_p = \frac{i_n - T_I}{100 + T_I} \cdot 100. \quad (2.5)$$

Методичні рекомендації до розв'язання задач 4.1 – 4.10

Валютний курс являє собою вираз ціни грошової одиниці однієї країни в грошових одиницях іншої країни. Курс валюти встановлюється через валютне котирування (встановлення курсів грошових одиниць різних країн відповідно до норм діючого законодавства і практики здійснення валютних операцій). За повного валютного котирування визначається курс покупця і продавця валюти («bid» та «offer»).

Слід розрізняти пряме і зворотне котирування. При прямому котируванні зазначається, скільком національним грошовим одиницям дорівнює одиниця іноземної грошової валюти. При зворотному котируванні – навпаки,

зазначається, скільком одиницям іноземної валюти дорівнює національна грошова одиниця. [3]

Паритет купівельної спроможності – співвідношення грошових одиниць різних країн, яке встановлюється за їх купівельною спроможністю відносно певного набору товарів і послуг. Теорія про паритет купівельної спроможності валют виходить з того, що без врахування транспортних витрат і обмежень з перевезення, на одну і ту ж суму грошей, перераховану в національні грошові одиниці за поточним курсом, в різних країнах можна придбати цей набір товарів і послуг. [4; 5, с. 83 – 86]

Методичні рекомендації до розв’язання задач 5.1 – 5.10

Процентна ставка може нараховуватися у вигляді простих чи складних процентів.

Простий процент – сума доходу, що нараховується на основну суму капіталу взятого або відданого в борг у вигляді інвестицій (кредиту) наприкінці кожного інтервалу нарахування, і за якою подальші розрахунки не здійснюються.

Залежно від умов договору про вкладення коштів частіш за все термін проведення операцій дорівнює 1 року, але можуть бути й 1 місяць, 3 місяці (квартал) , 6 місяців (півріччя).

Складний процент – сума доходу, що нараховується у кожному інтервалі та приєднується до основної суми боргу, депозиту (вкладу) в наступному платіжному періоді.

Для нарахування процентів використовують формулу нарощення вартості.

Під нарощеною сумою (S) розуміють первісну (початкову) суму боргу з нарахованими до кінця терміну дії договору процентами.

Цю залежність можна виразити за допомогою формули:

$$S = P + I, \quad (2.6)$$

де P – первісна (початкова) сума боргу (теперішня вартість грошей);

I – розмір плати за користування позиченими коштами, тобто проценти за весь термін позики.

Майбутня вартість грошей – сума інвестованих у поточний час грошових коштів, на яку вони перетворюються через певний часовий період з урахуванням обраної ставки процента.

Теперішня вартість грошей – цінність грошей в поточний момент часу, оцінка суми майбутніх грошових коштів, приведених з урахуванням певної ставки процента до поточного періоду.

Часовий інтервал, протягом якого застосовується ставка процента, називається періодом нарахування процентів.

Інтервал нарахування процентів – це мінімальний період, після якого відбувається нарахування процентів.

Прості проценти розраховуються за формулою:

$$I = P \cdot n \cdot i, \quad (2.7)$$

де i – процентна ставка або ставка нарощення за простими процентами, виражена десятковим дробом; n – термін позики в роках.

Загальна сума виплат за річною ставкою простих процентів з урахуванням нарахованих процентів (тобто майбутня вартість грошей або нарощена наприкінці терміну сума) розраховується таким чином:

$$S = P + I = P \cdot (1 + n \cdot i), \quad (2.8)$$

де $(1 + n \cdot i)$ – коефіцієнт (множник) нарощення простих процентів.

Як правило, процентна ставка фіксується в умовах контракту річному вимірі. Якщо термін позики менше 1 року, то визначають частку річного процента, яка сплачується кредитору:

$$n = \frac{t}{B}, \quad (2.9)$$

де t – кількість днів позики; B – кількість календарних днів у році, або часова база.

У світовій фінансовій практиці використовують такі основні методи визначення кількості днів тривалості операції для обчислення процентів:

- метод «факт/факт» – при розрахунку суми процентів береться фактична кількість днів у місяці й році (точні проценти);
- метод «факт/360» – при розрахунку суми процентів береться фактична кількість днів у місяці, але умовно в році – 360 днів;
- метод «30/360» – враховується умовна кількість днів у місяці (12 місяців по 30 днів), у році – 360 днів (звичайні проценти).

Зазвичай, у фінансових розрахунках з терміном, що перевищує 1 рік, застосовуються складні проценти, якщо інше спеціально не передбачено умовами договору.

Нарощення за складними процентами передбачає реінвестування отриманих доходів або їх капіталізацію і здійснюється за формулою:

$$S = P \cdot (1+i)^n. \quad (2.10)$$

Крім визначення нарощення вартості у фінансових розрахунках також використовується дисконтування вартості.

Дисконтування вартості – це визначення вартості грошового потоку шляхом приведення на певний момент часу майбутньої вартості грошових коштів за вирахуванням дисконту.

Дисконтування, що здійснюється як за простими, так і складними процентами, дозволяє досягти порівнянності теперішньої вартості майбутніх грошових потоків. Дана операція проводиться двома способами:

1. Математичне дисконтування являє собою задачу зворотну визначенню майбутньої вартості (нарощенню) і зводиться до визначення приведеної (поточної) вартості.

Здійснення розрахунків таким способом передбачає використання процентної ставки.

$$\text{Прості проценти: } P = \frac{S}{1+i \cdot n}. \quad (2.11)$$

$$\text{Складні проценти: } P = \frac{S}{(1+i)^n}. \quad (2.12)$$

2. Банківське дисконтування застосовується при обліку векселів комерційними банками, при цьому проценти нараховуються на суму, що підлягає сплаті наприкінці строку фінансової операції.

При здійсненні розрахунків застосовується облікова ставка відсотків d (прості проценти):

$$P = S \cdot (1 - d \cdot n). \quad (2.13)$$

$$\text{Складні проценти: } P = S \cdot (1 - d)^n. \quad (2.14)$$

При дисконтуванні за обліковою ставкою найчастіше використовують часову базу, визначену за методом «факт/факт» або за методом «30/360». [2, с. 257 – 260]

3. ПОРЯДОК ВИЗНАЧЕННЯ ЗАВДАНЬ ДЛЯ ВИКОНАННЯ

Індивідуальна розрахункова робота передбачає розв'язання студентом різнопланових завдань з дисципліни «Гроші та кредит». Визначення варіанту відбувається за останньою цифрою номеру залікової книжки студента відповідно до таблиці 1. У випадку, коли студенти однієї групи мають однакову останню цифру залікової книжки, вони мають повідомити про це викладача, який визначить для кожного зі студентів варіант завдання для виконання.

Таблиця 1 – Варіанти індивідуальної розрахункової роботи

Остання цифра номеру залікової книжки	Завдання до виконання
0	1.10, 2.10, 3.10, 4.10, 5.10, 6.10
1	1.1, 2.1, 3.1, 4.1, 5.1, 6.1
2	1.2, 2.2, 3.2, 4.2, 5.2, 6.2
3	1.3, 2.3, 3.3, 4.3, 5.3, 6.3
4	1.4, 2.4, 3.4, 4.4, 5.4, 6.4
5	1.5, 2.5, 3.5, 4.5, 5.5, 6.5
6	1.6, 2.6, 3.6, 4.6, 5.6, 6.6
7	1.7, 2.7, 3.7, 4.7, 5.7, 6.7
8	1.8, 2.8, 3.8, 4.8, 5.8, 6.8
9	1.9, 2.9, 3.9, 4.9, 5.9, 6.9

4. ЗАВДАННЯ ДО ВИКОНАННЯ ІНДИВІДУАЛЬНОЇ РОБОТИ

Задачі

Задача 1.1 Сукупність здійснених платежів за товари і послуги за готівкові гроші складає 6140 млрд. гр. од. Визначте обсяг маси готівкових грошей в обігу, якщо середнє число оборотів грошової одиниці дорівнює 4.

Задача 1.2 Обсяг виробництва зріс на 5 %, грошова маса – на 24 %. Як змінився середній рівень цін за умов стабільної швидкості обороту грошей?

Задача 1.3 Обсяг виробництва збільшився на 6 %, грошова маса – на 24 %, швидкість обороту грошей – на 12 %. Як змінився середній рівень цін?

Задача 1.4 Обсяг виробництва збільшився на 6 %, швидкість обороту грошей зменшилась на 4,5 %, а середній рівень цін зріс на 8 %. Як змінився обсяг грошової маси?

Задача 1.5 Обсяг виробництва зріс на 6 %, грошова маса – на 20 %, середній рівень цін – на 27 %. Визначте, як змінилась швидкість обороту грошей?

Задача 1.6 Обсяг виробництва скоротився на 5%, грошова маса збільшилась у 2,13 рази, а швидкість обороту грошей зросла на 17 %. Чи змінився рівень цін і яким чином?

Задача 1.7 Скорочення обсягу виробництва сягнуло 21 %, середній рівень цін зріс у 2,95 рази, швидкість обороту грошей зросла на 33 %. Як змінився обсяг грошової маси?

Задача 1.8 Обсяг виробництва скоротився на 4 %, грошова маса зросла у 1,6 рази, швидкість обороту грошей зросла на 10 %. Чи змінився середній рівень цін і як?

Задача 1.9 Обсяг виробництва зменшився на 17 %, ціни зросли у 2,5 рази, а швидкість обороту грошей – на 12%. Як змінився рівень цін?

Задача 1.10 Сукупність здійснених платежів за товарами та послугами за готівкові кошти складає 800 млрд гр. од. Визначте обсяг маси готівкових грошей в обігу, якщо середня кількість оборотів грошової одиниці дорівнює 5.

Задача 2.1 Сума цін товарів та послуг, що обертаються в країні, за рік склала 400 млрд. гр. од., вартість товарів та наданих послуг в кредит, термін розрахунку по яких настане в майбутніх періодах, – 35 млрд. гр. од., сукупність платежів, які взаємно погашаються – 105 млрд. гр. од. При цьому грошові одиниці здійснили 6 оборотів за рік. Визначте кількість грошей, що необхідна для безінфляційного обігу.

Задача 2.2 Визначте у річному обчисленні суму цін товарів та послуг, що обертаються в країні, якщо вартість товарів та наданих послуг в кредит, термін розрахунку по яких настане в майбутніх періодах, – 36 млрд. гр. од., сукупність платежів, які взаємно погашаються – 95 млрд. гр. од. При цьому грошові одиниці здійснили 8 оборотів за рік, а кількість грошей, що необхідна для безінфляційного обігу дорівнює 35 млрд. гр. од.

Задача 2.3 Визначте кількість грошей, що необхідна для безінфляційного обігу, якщо вартість товарів, придбаних в кредит, з терміном розрахунку у поточному періоді становить 10 млрд. гр. од., сума цін товарів та послуг, що обертаються в країні, за рік склала 360 млрд. гр. од., вартість товарів та наданих послуг в кредит, термін розрахунку по яких настане в майбутніх періодах, – 30 млрд. гр. од., сукупність платежів, які взаємно погашаються – 110 млрд. гр. од. Швидкість грошей при цьому становила 8 оборотів за рік.

Задача 2.4 Якою має бути кількість грошей для безінфляційного обігу, якщо сума цін товарів та послуг, що обертаються в країні, за рік склала 420 млрд. гр. од., вартість товарів та наданих послуг в кредит, термін розрахунку по яких настане в наступних періодах, – 10 % від суми річного товарообороту в країні, сукупність платежів, які взаємно погашаються – 115 млрд. гр. од. Швидкість грошей – 6 оборотів за рік.

Задача 2.5 Сума цін товарів та послуг, що обертаються в країні, за рік склала 380 млрд. гр. од., вартість товарів та наданих послуг в кредит, термін розрахунку по яких настане в наступних періодах, – 40 млрд. гр. од., сукупність

платежів, які взаємно погашаються – 85 млрд. гр. од. При цьому грошові одиниці здійснили 7 оборотів за рік. Визначте кількість грошей, що необхідна для безінфляційного обігу.

Задача 2.6 Чому дорівнюватиме вартість товарів та наданих послуг в кредит, термін розрахунку по яких настане в майбутніх періодах, якщо кількість грошей, що необхідна для безінфляційного обігу становила 32,5 млрд. гр. од., сума цін товарів та послуг, що обертаються в країні, за рік склала 400 млрд. гр. од., сукупність платежів, які взаємно погашаються – 100 млрд. гр. од. Швидкість обороту грошей – 8 оборотів за рік.

Задача 2.7 Визначте, якою була швидкість обігу грошей, якщо сума цін товарів та послуг, що обертаються в країні, за рік склала 381 млрд. гр. од., вартість товарів та наданих послуг в кредит, термін розрахунку по яких настане в майбутніх періодах, – 40 млрд. гр. од., сукупність платежів, які взаємно погашаються – 125 млрд. гр. од. При цьому кількість грошей, що необхідна для безінфляційного обігу склала 24 млрд. гр. од.

Задача 2.8 Чи буде обіг грошей безінфляційним, якщо фактична грошова маса становила 40 млрд. гр. од., а сума цін товарів та послуг, що обертаються в країні, за рік – 420 млрд. гр. од., вартість товарів та наданих послуг в кредит, термін розрахунку по яких настане в майбутніх періодах, – 29 млрд. гр. од., сукупність платежів, які взаємно погашаються – 125 млрд. гр. од., а швидкість обігу грошей – 7 оборотів за рік.

Задача 2.9 Якою має бути кількість грошей для безінфляційного обігу, якщо сума цін товарів та послуг, що обертаються в країні, за рік склала 320 млрд. гр. од., вартість товарів та наданих послуг в кредит, термін розрахунку по яких настане в наступних періодах, – 15 % від суми річного товарообороту в країні, сукупність платежів, які взаємно погашаються – 115 млрд. гр. од. Швидкість грошей – 6 оборотів за рік.

Задача 2.10 Визначте кількість грошей, що необхідна для безінфляційного обігу, якщо вартість товарів, придбаних в кредит, з терміном розрахунку у поточному періоді становить 12 млрд. гр. од., сума цін товарів та послуг, що обертаються в країні, за рік склала 330 млрд. гр. од., вартість товарів та наданих послуг в кредит, термін розрахунку по яких настане в майбутніх періодах, – 35 млрд. гр. од., сукупність платежів, які взаємно погашаються – 115 млрд. гр. од. Швидкість грошей при цьому становила 6 оборотів за рік.

Задача 3.1 Визначте індекс і рівень інфляції в країні за рік, якщо щомісячний рівень інфляції протягом року був рівномірним і складав 1,33%.

Задача 3.2 Якщо 100 доларів розмістити на депозитному рахунку в банку, через рік можна отримати разом із відсотками 115,23 доларів після сплати податку з доходів фізичних осіб і військового збору. Якою є реальна ставка відсотка, якщо інфляція за рік в країні склала 13 %?

Задача 3.3 Кредитною спілкою надано позику на 8 місяців під прості відсотки 45% річних. Протягом терміну кредитування середньомісячний рівень інфляції склав 5 %. Визначте відсоткову ставку, яка б компенсувала кредитору втрати від інфляції, якщо вони мають місце.

Задача 3.4 Темп інфляції за півроку склав 37 %, темп інфляції за другий квартал півріччя на 55 % більше, ніж за перший квартал. Знайдіть темпи інфляції за перший і другий квартали.

Задача 3.5 Визначте індекс цін і темп інфляції, виходячи з наступних даних: вартість споживчого кошика поточного року становить 480 гр. од., а вартість відповідного споживчого кошика попереднього року – 420 гр. од.

Задача 3.6 Яку ставку має встановити банківська установа, щоб за річної інфляції у 11 % реальна ставка склала б 8% річних.

Задача 3.7 Обчисліть рівень інфляції для поточного року на споживчому ринку країни за таких умов: зростання споживчих цін у грудні поточного року склало 121,1%, а в минулому році – 115,6%.

Задача 3.8 Є споживчий кошик: капуста, картопля, морква і буряк. Ціни продуктів у кошику складають відповідно: 8, 10, 6, 14 грн. Кількість цих продуктів у кошику: 4, 6, 3, 1,5 кг. На 1 липня ціни зросли на: 11, 7, 9 і 8 % відповідно. Розрахуйте індекс цін за даним споживчим кошиком. Якщо динаміка збережеться, то яким буде річний рівень цін за цим кошиком?

Задача 3.9 На скільки відсотків зміниться реальна заробітна плата найманого працівника, якщо номінальний її розмір зріс на 10 %, а рівень споживчих цін за аналогічний період збільшився на 12 %.

Задача 3.10 Номінальний обсяг ВВП країни у 2009 році становив 710 млрд. грн. од., чисельність населення – 120,31 млн. осіб. У 2020 році чисельність населення збільшилась до 120,986 млн. осіб, а номінальний ВВП – до 773 млрд. грн. од. Індeksi споживчих цін у 2009 і 2020 роках становили відповідно 100 % і 118 %. Визначте темпи зміни за період з 2009 по 2020 рр. реального ВВП країни та реального ВВП на душу населення.

Задача 4.1 Визначте середній крос-курс CZK/EUR, якщо JPY/EUR 0,0079, а JPY/CZK 0,21.

Задача 4.2 Визначте середній крос-курс GBP/CHF, якщо GBP/USD 1,34, а USD/CHF 0,89.

Задача 4.3 Компанія із Німеччини володіє дочірньою фірмою у США, вартість чистих активів якої на 01.01 року 437 000 USD. При цьому курси валют на 01.01 EUR/USD 1,1463, а на 01.12 цього ж року EUR/USD 1,21. Визначте результат зміни валютного курсу для німецької компанії.

Задача 4.4 Вартість товару відповідно до контракту між американською і французькою компаніями складає 220 000 USD, при чому курс на дату підписання контракту відповідав рівню 1,21 EUR/USD. За умовами контракту передбачено відповідне корегування суми платежу в доларах США у разі зміни валютного курсу американського долара по відношенню до зафіксованого у

контракті. Надайте обґрунтовану відповідь щодо корегування вартості товару, якщо на момент здійснення платежу курс EUR/USD складе 1,19.

Задача 4.5 У Таїланді 1 кг товару А коштує 24 бати, у Лаосі – 7413 кіпів. Визначте валютний курс тайського бата по відношенню до лаоського кіпу, виходячи з паритету купівельної спроможності валюти.

Задача 4.6 У Туреччині в якості грошової одиниці використовується турецька ліра, у Грузії – грузинський ларі. Валютний курс TRY/GEL 0,42. Визначте, скільки коштуватиме товар X в Грузії, якщо в Туреччині його вартість становить 143 турецьких лір.

Задача 4.7 У Чехії темп річної інфляції склав 2,7 %, в Україні – 4,1 %. Яким буде курс UAH/CZK, якщо на початок року курс UAH/CZK становив 0,95.

Задача 4.8 Розрахуйте реальний валютний курс і ступінь його відхилення від номінального для кожної з п'яти країн, виходячи з наступних даних станом на липень 2020 року:

Країна	Вартість Біг Маку, USD	Номінальний валютний курс USD
США	5,71	-
Україна	2,17	26,82
Азербайджан	2,32	1,70
Польща	2,79	3,96
Китай	3,10	6,54
Шрі-Ланка	3,66	186,30

Задача 4.9 Курс української гривні до долару США у непрямому котируванні складає 27,77 за долар США. Визначте курс української гривні до долару США у прямому котируванні.

Задача 4.10 АТ «Ощадбанк» оголосив 16.12.2020 наступне котирування валют:

Код валюти	Купівля	Продаж
USD	27,6	28,1
EUR	33,2	33,95

Визначте крос-курс купівлі-продажу EUR/USD.

Задача 5.1 У банк 10 лютого на валютному депозитному рахунку розміщено суму 18000 доларів США під 1,75 % річних за схемою складних відсотків (АСТ/АСТ). Який дохід отримає вкладник-фізична особа, якщо кошти будуть зняти 1 жовтня наступного року.

Задача 5.2 На суму 300000 грн. протягом 7 місяців нараховуються прості відсотки. Ставка відсотків річних – 7,5 %.

Задача 5.3 Кредит отримано у банку на строк 110 днів під 20 % річних. Позика з відсотками склала 92140 грн. Який розмір кредиту було надано позичальнику банком?

Задача 5.4 Підприємство отримало кредит на 2,5 роки в розмірі 11000000 грн. з умовою повернення 123560000 грн. Розрахуйте величину процентної ставки, за якою було надано кредит.

Задача 5.5 Вклад у комерційному банку громадянина Петренка О. В. під 10 % за декілька років збільшився на 1320000 грн. Той самий вклад, розміщений на період, менший на 3 роки, під 12 % річних приніс би 400000 грн. доходу. Визначте величину вкладу і період, за яких нараховувався дохід.

Задача 5.6 Ощадний сертифікат придбано за 80 тис. грн. Викупна його сума – 115 тис. грн. Період – 2,4 роки. Яким є рівень дохідності інвестицій у вигляді річної ставки складних процентів?

Задача 5.7 Є зобов'язання сплатити 3 млн. грн. через 4 місяці і 7 млн. грн. через 10 місяців. У зв'язку із змінами умов кредитування прийнято рішення здійснити виплату рівними сумами через 3 і 9 місяців. Ставка відсотків проста і складає 25 % річних (відсоткова ставка не змінювалась). Знайдіть величину виплат за новим зобов'язанням.

Задача 5.8 Власник векселя здійснив його облік у банку за простою обліковою ставкою 9 % за 30 днів до строку погашення, отримавши при цьому 496300 грн. Визначте номінал векселя.

Задача 5.9 Визначте номінальну ставку j_1 з поквартальним нарахуванням відсотків, яка беззбитково замінює ставку j_2 з щомісячним нарахуванням відсотків ($j_2=18\%$).

Задача 5.10 Через 210 днів після підписання договору боржник сплатить 275 тис. грн. Кредит виданий банківською установою під 17 % річних. Якою є первісна сума боргу, якщо часова база становить 365 днів.

Ситуаційні вправи

Завдання 6.1 Виходячи з даних, представлених у таблиці, зробіть обґрунтований висновок щодо облікової ставки НБУ як основного інструменту монетарної політики. Актуалізуйте статистичні дані щодо динаміки облікової ставки НБУ.

Таблиця до завдання 6.1 – Облікова ставка Національного банку України

Період	% річних	Період	% річних
2020 рік		2019 рік	
11.12	6,0	13.12	13,5
23.10	6,0	25.10	15,5
04.09	6,0	06.09	16,5
24.07	6,0	19.07	17,0
12.06	6,0	07.06	17,5
24.04	8,0	26.04	17,5
13.03	10,0	15.03	18,0
31.01	11,0	01.02	18,0

Складено за матеріалами: <https://bank.gov.ua/ua/monetary/stages/archive-rish>

Задання 6.2 Раніше нормативи обов'язкового резервування для комерційних банків розраховувались відповідно до строковості залучених коштів. Так, для строкових коштів вони становили 3 %, а для коштів, залучених на поточні рахунки – 6,5 %. З 10.03.2020 норми обов'язкових резервів банків залежать не від їхньої строковості, а від валюти залучення коштів. Для залучених коштів у національній грошовій одиниці (гривні) ставка резервування складає 0 %, а при залученні валютних коштів – 10 %. Як Ви вважаєте, чи є виправданою зміна підходів у формуванні резервів і чи сприятиме вона поживавленню

банківського кредитування в Україні та дедоларизації економіки? Дайте обґрунтовану відповідь.

Складено за матеріалами: <https://bank.gov.ua/ua/news/all/nbu-zminyuye-vimogi-do-obov'yazkovih-rezerviv-bankiv-dlya-zdeshevlennya-kreditiv-i-dedolarizatsiyi-ekonomiki>

Завдання 6.3 Грошові агрегати є зобов'язаннями депозитних корпорацій перед іншими секторами економіки, крім сектору загального державного управління та інших депозитних корпорацій. Фінансові активи залежно від ступеня їх ліквідності групують у різні грошові агрегати. Виходячи з даних, представлених у таблиці, зробіть обґрунтований висновок щодо показників структури грошової маси в Україні. Актуалізуйте статистичні дані щодо грошових агрегатів.

Таблиця до завдання 6.3 – Складові грошової маси

Грошові агрегати, млн. грн.	01.2019	02.2019	03.2019	04.2019	05.2019	06.2019
М0	348772,4	343073,9	343509,9	352220,8	349283,4	359157,1
М1	654616,0	654945,2	649795,3	658894,8	654680,9	683215,3
М2	1254481,8	1251737,6	1249419,9	1260997,1	1256448,3	1285736,4
М3	1258240,7	1255360,2	1253059,3	1264452,1	1259920,3	1288974,5
Грошові агрегати, млн. грн.	07.2019	08.2019	09.2019	10.2019	11.2019	12.2019
М0	357639,1	354980,5	358501,6	357456,7	359336,2	384366,2
М1	681251,4	673324,4	686403,1	689259,5	697533,5	770043,1
М2	1309020,2	1300078,2	1302180,0	1328609,3	1328999,6	1435221,3
М3	1312156,0	1303304,8	1305255,4	1331696,2	1332027,3	1438310,9
Грошові агрегати, млн. грн.	01.2020	02.2020	03.2020	04.2020	05.2020	06.2020
М0	370122,2	374268,0	389290,0	417802,7	434893,7	448586,8
М1	759774,3	769790,2	762113,5	813728,3	838015,3	869491,3
М2	1462446,4	1473898,9	1513996,9	1541727,9	1575518,9	1607837,3
М3	1465639,4	1476789,8	1517117,8	1544690,6	1578409,0	1610503,7

Грошові агрегати, млн. грн.	07.2020	08.2020	09.2020	10.2020	...	...
М0	462246,0	470419,7	475286,0	486854,2	...	...
М1	893583,7	908804,4	929444,4	956095,5	...	...
М2	1663283,1	1672121,9	1719316,2	1752447,5	...	...
М3	1666055,0	1674878,4	1722082,2	1755234,1	...	...

Складено за матеріалами: <http://www.ukrstat.gov.ua/imf/Pokaz.html>

Завдання 6.4 Кредитні відносини в історії людства змогли сформуватися виключно при наявності низки причин і чинників організаційного, економічного та соціокультурного характеру. Запропонуйте шляхи вирішення проблем, що виникають у ході еволюції кредиту. Дайте відповіді на такі додаткові питання: передумови виникнення кредитних відносин; сучасні механізми забезпечення виконання кредитних зобов'язань; вплив соціокультурних чинників на формування і розвиток кредитних відносин.

Завдання 6.5 Виходячи з даних, представлених у таблиці, зробіть обґрунтований висновок щодо діяльності кредитних спілок в Україні. Якими, на Ваш погляд, є основні проблеми, пов'язані з функціонуванням кредитних спілок? Актуалізуйте статистичні дані щодо діяльності кредитних спілок.

Таблиця до завдання 6.5 – Основні показники системи кредитних спілок (КС), млн. грн.

Назва показника	Період		
	І квартал 2020	І півріччя 2020	9 місяців 2020
Кількість зареєстрованих КС	335	328	327
Кількість членів КС, тис. осіб, з них	460,9	454,6	442,9
члени КС, які мають внески на депозитних рахунках	20,4	19,4	19,2
члени КС, які мають заборгованість за кредитами	113,3	105,7	103,1
Активи, на кінець періоду, з них	2 542,9	2 575,5	2 607,5

продуктивні	2 165,5	2 173,7	2 225,5
непродуктивні	377,4	401,8	382,0
Капітал, на кінець періоду	1 017,8	1 039,3	1 015,9
Дохід КС, за період	220,1	521,0	770,0
Витрати КС, за період	270,2	548,5	795,3
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток), за період	52,5	-29,1	-27,5
Кредити надані членам КС, на кінець періоду	2 348,5	2 292,7	2 396,4
Обсяг кредитів, наданих членам КС, за період	607,4	1 141,6	1 784,0
Кількість кредитів, наданих членам КС, на кінець періоду, одиниць	123 999	113 186	114 022
Внески членів КС на депозитні рахунки, на кінець періоду	1 320,8	1 363,1	1 417,2
Внески членів КС на депозитні рахунки, за період	537,9	931,7	1 321,9
Заборгованість за простроченими кредитами, наданими членам КС та кредитним спілкам, на кінець періоду	669,6	745,6	818,6

Складено за матеріалами: <https://bank.gov.ua/ua/statistic/supervision-statist/data-supervision#3>

Завдання 6.6 Виходячи з даних, представлених у таблиці, зробіть обґрунтований висновок щодо діяльності ломбардів в Україні. Якими, на Ваш погляд, є основні проблеми, пов'язані з функціонуванням ломбардів? Актуалізуйте статистичні дані щодо діяльності ломбардів.

Таблиця до завдання 6.6 – Основні показники системи ломбардів, млн. грн.

Показники	Період		
	I квартал 2020	I півріччя 2020	9 місяців 2020
Кількість ломбардів (на кінець періоду)	319	306	304
Активи	4 352,7	4 067,5	4 116,9
Власний капітал	1 646,2	1 643,7	1 720,4
Сума наданих фінансових кредитів під заставу	4 083,0	7 414,6	11 988,8

Вартість заставного майна	4 661,6	8 442,8	13 682,7
Сума погашених фінансових кредитів	4 089,2	7 383,6	11 890,0
з них: погашено за рахунок заставного майна	680,9	1 326,7	2 069,5
Сума нарахованих процентів за користування фінансовими кредитами	809,4	1 521,2	2 713,1
Загальна сума отриманих доходів	931,9	1 777,1	2 798,4
Загальна сума витрат	898,3	1 707,2	2 679,3
Кількість наданих фінансових кредитів під заставу (тис. од.)	2 593,2	4 723,4	7 310,5
Кількість договорів, погашених за рахунок майна, наданого в заставу (тис. од.)	397,5	708,5	1 207,0
Середньозважена річна процентна ставка за кредитами, %	215,4	210,6	217,8

Складено за матеріалами <https://bank.gov.ua/ua/statistic/supervision-statist/data-supervision#3>

Завдання 6.7 За даними таблиці здійсніть оцінку рівня проникнення банківського сектору в економіку України, розрахуйте прогнозні значення показників, що характеризують рівень цього проникнення на наступний період. Зробіть відповідні висновки. Актуалізуйте статистичні дані.

Таблиця до завдання 6.7 – Рівень проникнення банківського сектору в економіку України

Показник	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Кількість діючих банків, од.	180	145	117	96	82	77	75
Валові кредити суб'єктам господарювання/ВВП, %	47,7	51,7	41,8	35,5	29,0	25,8	20,7
Чисті кредити суб'єктам господарювання/ВВП, %	42,6	44,7	30,9	20,0	15,1	13,3	10,4
Валові кредити фізичним особам/ВВП, %	12,4	13,1	8,8	6,6	5,7	5,5	5,2
Чисті кредити фізичним особам/ВВП, %	9,5	9,1	4,8	3,2	3,1	3,2	3,6
Кошти суб'єктів господарювання/ВВП, %	17,0	17,8	17,6	17,3	14,3	12,1	13,2
Кошти фізичних осіб/ВВП, %	29,1	25,4	20,2	18,3	16,0	14,3	13,9

Складено за матеріалами :
https://bank.gov.ua/admin_uploads/article/Banking_Sector_Review_2020-02.pdf?v=4

Завдання 6.8 На практиці банки, нажаль, можуть опинитися в ситуації масового вилучення депозитів вкладниками як через втрату довіри до окремого банку, так і до банківської системи в цілому, побоювання втрати кошти через неплатоспроможність банку, загрозу його банкрутства, стрімким знеціненням національної грошової одиниці, нестабільністю функціонування фінансового ринку і фінансової системи. Банківську паніку відрізняє саме раптове падіння довіри до окремого банку чи банківської системи. Через те, що запас готівки покриває відносно невелику частину залучених коштів, масове і дострокове вилучення грошей протягом короткострокового періоду часу призведе до виснаження запасу ліквідності і, в кінцевому підсумку, до неплатоспроможності банку і його банкрутству, кризи банківської системи. Яким, на Вашу думку, може бути інструментарій боротьби з панікою і яких заходів треба вжити для відновлення довіри до банку і банківської системи?

Завдання 6.9 АТ «Ощадбанк» є не тільки одним з найбільших державних банків України, а й відноситься до системно важливих банків, що, зокрема, має відображатися на виконанні ним підвищених нормативних вимог. У таблиці наведено помісячну інформацію щодо виконання економічних нормативів банківською установою протягом 2020 – го року. Дайте визначення поняттю «системно важливий банк». Проаналізуйте рівень надійності АТ «Ощадбанк», зробіть висновки про можливості здійснення діяльності.

Таблиця до завдання 6.9 – Економічні нормативи і ліміти відкритої валютної позиції АТ «Ощадбанк»

Дата	Н1, тис. грн.	Н2	Н3	Н6	Н7	Н8	Н9	Н11	Н12	Л13-1	Л13-2	LCR _{ВВ}	LCR _{ІВ}
01.01.20	12355512	13,13	9,66	80,46	21,60	318,56	0,56	0,05	0,14	181,36	0,173	295,98	157,37
01.02.20	13137524	14,01	11,99	82,00	19,05	314,35	0,53	0,05	0,14	112,35	0,169	294,10	275,54
01.03.20	13424698	14,22	12,22	80,23	18,01	277,55	0,55	0,05	0,14	113,73	0,174	276,06	242,29
01.04.20	16553962	16,05	12,54	76,78	14,67	214,62	0,46	0,05	0,14	125,49	0,061	267,80	226,44
01.05.20	19147435	18,69	12,59	77,23	14,04	164,52	0,38	0,05	0,14	106,92	0,059	279,59	237,65
01.06.20	18985862	18,42	12,52	77,65	13,48	164,26	0,38	0,05	0,14	108,28	0,21	320,52	252,51
01.07.20	16941156	17,16	13,08	75,19	14,51	184,39	0,42	0,05	0,14	121,91	0,17	319,64	234,01

01.08.20	17229363	17,69	13,27	75,34	28,37	159,17	0,40	0,05	0,14	128,79	0,23	349,04	258,37
01.09.20	16980799	17,23	13,11	75,37	25,94	161,03	0,41	0,05	0,14	131,21	0,19	362,84	227,44
01.10.20	17983862	18,69	13,19	75,35	20,57	144,99	0,39	0,05	0,14	119,98	0,18	381,21	222,41
01.11.20	18594855	18,43	12,55	74,04	19,99	155,90	0,39	0,05	0,14	118,22	0,17	384,19	237,13
01.12.20	18227473	18,83	13,03	76,01	20,46	143,50	0,39	0,05	0,14	119,97	0,19	369,30	233,13

Складено за матеріалами: <https://www.oschadbank.ua/ua/about/monthly-report>

Завдання 6.10 Дайте обґрунтовану відповідь на те, чи є економічно доцільною наявність у банківській системі декількох фондів резервних коштів: обов'язкових резервів у Національному банку України, резервних коштів у Фонді гарантування вкладів фізичних осіб, резервів комерційних банків під знецінення активів і на випадок можливих збитків, а також платежів страховим компаніям, що здійснюють банківські установи для страхування від негативного впливу потенційних ризиків. Чи можна, на Ваш погляд, оптимізувати системи резервування-страхування?

5. ОСНОВНІ ВИМОГИ ДО ОФОРМЛЕННЯ ІНДИВІДУАЛЬНОЇ РОБОТИ

Структура індивідуального розрахункового завдання: титульна сторінка; основна частина; список використаних джерел (відповідно до ДСТУ 80302:2015); додатки (за наявності). Зразок титульної сторінки наведено у додатку А. Наприкінці роботи слід навести перелік використаних джерел інформації. Текст роботи має відповідати вимогам Національного стандарту України «Інформація та документація. Звіти у сфері науки і техніки: Структура та правила оформлювання. ДСТУ 3008:2015».

Текст роботи повинен бути виконаний у вигляді комп'ютерного набору на одному боці аркуша білого паперу формату А4 (210x297мм). Шрифт Times New Roman, 14 кегль, інтервал – 1,5; береги: верхній, нижній – 2 см, правий – 1,5 см; лівий – 3 см, абзацний відступ 1,25 см.

Спочатку наводиться текст завдання, потім – необхідні обчислення, розрахунки та висновки, отримані при розв'язанні задач і виконанні ситуаційної вправи. Студент має наводити методику розв'язання задач, а отримані результати супроводжувати наочним ілюстративним матеріалом. Відповіді на ситуаційні вправи мають бути обґрунтованими.

6. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ І ПОРЯДОК ЗАХИСТУ РОЗРАХУНКОВОЇ РОБОТИ

При виставленні оцінки за індивідуальну розрахункову роботу враховуються дві складові: зміст та якість роботи та її захист. Відповідно до робочої програми з дисципліни «Гроші та кредит» бали розподіляються наступним чином:

Пояснювальна записка	Захист роботи	Максимальний бал
до 8	до 4	12

Таблиця 6.1 – Критерії пояснювальної записки

№	Критерій	Бали
Оцінювання змісту та якості роботи		
1	Оформлення роботи відповідає вимогам.	2
2	При розв'язанні завдання чітко та ясно надані правильні та грамотні відповіді з використанням відповідної термінології та символіки в необхідній логічній послідовності. Наведено логічну послідовність розв'язання задачі. Приведені необхідні розрахунки. Наведені графіки та залежності, які пояснюють отримані результати. Зроблені висновки за результатами розрахунків.	3
3	При відповіді на ситуаційні вправи надані правильні та грамотні відповіді з використанням відповідної термінології та символіки в необхідній логічній послідовності.	3
Оцінювання захисту роботи		
4	Демонстрація розуміння методики розв'язання завдань розрахункової роботи, володіння практичними аспектами застосування окремих методик для вирішення поставлених завдань	2
5	Відповідь на запитання викладача	2
	Всього за результатами рецензування	12

ПЕРЕЛІК ВИКОРИСТАНОЇ ТА РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Використана література

1. Зайцев О. В. Розвиток моделі врахування інфляції за формулою І. Фішера. *Механізм регулювання економіки*. Суми. 2012. № 4. С. 159 – 168. URL: https://mer.fem.sumdu.edu.ua/content/articles/issue_9/O_V_ZaitsevThe_development_of_a_model_for_inflation_calculation_according_to_Fisher_s_formula.pdf
2. Шевчук І. Л., Ставерська Т. О., Близнюк О. П. Гроші та кредит: курс лекцій для підготовки бакалаврів за спеціальністю 072 Фінанси, банківська справа та страхування. Харків : ХДУХТ, 2016. 382 с. URL: <http://elib.hduht.edu.ua/handle/123456789/153>
3. Глосарій банківської термінології. Валютне котирування. Сайт НБУ. URL: https://old.bank.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=123177
4. Паритет купівельної спроможності. Сайт фінансових новин і аналітики. URL: <https://news.finance.ua/ua/news/-/297637/parytet-kupivelnoyi-spromozhnosti>
5. Малащук Д. В. Аналіз факторів формування валютного курсу. *Зовнішня торгівля: економіка, фінанси, право*. Київ. 2012. № 6. С. 83 – 86. URL: http://zt.knute.edu.ua/files/2012/6/uazt_2012_6_16.pdf

Рекомендована література

6. Коваленко Д. І. Гроші та кредит (теорія і практика) : підручник. К.: ЦУЛ, 2019. – 320 с.
7. Гроші та кредит : підручник / за ред. д.е.н., проф. О. В. Дзюблюка. – Тернопіль : ТНЕУ, 2018. – 892 с.
8. Навч. посіб.: конспект лекцій з навчальної дисципліни «Гроші та кредит» [Електронний ресурс] : навч. посіб. для студ. спеціальності 051 «Економіка» / уклад.: М. М. Дученко, Ю. О. Єрешко та ін. Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2018. 108 с. URL: http://ela.kpi.ua/bitstream/123456789/24905/2/groshi_kredyt_konspekt.pdf

9. Гроші та кредит: підручник / [М. І. Савлук, А. М. Мороз, І. М. Лазепко та ін.] ; за наук. ред. М. І. Савлука. Київ : КНЕУ, 2011. 589 с.

10. Круш П. В. Гроші та кредит: навч. посібник / П. В. Круш, В. Б. Алексєєв. Київ: ЦУЛ, 2010. 216 с.

11. Михайловська І. М. Гроші та кредит: навч. посібник / І. М. Михайловська, К. Л. Ларіонова. Львів: Новий Світ-2000. 2006. 432 с.

Додаток А Приклад оформлення титульної сторінки розрахункової роботи

ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«ДОНЕЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»

Кафедра управління і фінансово-економічної безпеки

ІНДИВІДУАЛЬНА РОЗРАХУНКОВА РОБОТА
з дисципліни «Гроші та кредит»

Виконала студентка II курсу гр. ОПЗп-19
Потапенко Юлія Олександрівна

Перевірів: к.е.н., доцент Катранжи Л. Л.

Оцінка за розрахункову роботу

_____ (_____ балів),

у т.ч.:

_____ балів за захист

Дата захисту _____

Покровськ, 2021